

Församlingsbladet

En tidning från Svenska kyrkan

Tölö-Älvsåker pastorat • Nr 3, 2023

**Sandrine vill ge
tid och kärlek**

•

**Höststart för
alla åldrar**

•

**Dags att planera
och plantera!**

PER JÖNSSON
KYRKOHERDE

I DET HÄR NUMRET kan du läsa om Sandrine. Hon säger i reportaget att hon vill ge TID och KÄRLEK. Jag tror att det är något av det viktigaste och finaste vi kan ge varandra. Tid är en bristvara säger människor ibland, men det är inte sant. Människan har alltid haft samma tid till förfogande, 24 timmar på ett dygn och 365 dygn på ett år. Det är inte tiden som är problemet, utan vad vi använder den till. Det går inte att hinna allt, inte därför att tiden är för knapp, utan för att vi vill för mycket. Att ge sig tid, och ta sig tid att vara tillsammans med dem som betyder något för oss är en klok investering i kärlek. I somras dog min mamma, och det gav mig anledning att reflektera över vad som varit viktigt under våra dryga 63 år tillsammans. Och det jag hela tiden återkommer till är hennes tid och kärlek. Hon var hemmafru när jag och min bror växte upp, och

Tid och kärlek

fanns därför alltid till hands för oss när vi var små. Hon var hemma när vi kom från skolan och hon hade middagen klar klockan sex varje dag, när pappa kom hem. Hon hade tid, och visade kärlek.

Hon stöttade mig i livet, även när jag gjorde val som hon inte gillade. Och när hon blev gammal och svag var det tid och kärlek jag kunde ge tillbaka. Hon ville ofta ha besök, och frågade alltid om jag hade bråttom.

” Hon stöttade mig, även när jag gjorde val som hon inte gillade.

Jag tror hon alltid tyckte jag kunde stannat lite längre, för tid hade hon väldigt gott om.

Tid och kärlek kan vi alltid ge varandra, men aldrig köpa. Det går inte heller att ta igen förlusten av dem, så därför är det viktigt att redan från början leva med den inställningen som Sandrine ger uttryck för: Ge

människor tid och kärlek, var tillsammans, umgås, var vänlig och be för varandra. Jag tror att dessa enkla råd är viktiga för att vi ska kunna leva goda, lyckliga och meningsfulla liv. Och jag tror att detta är något av det finaste vi kan lämna efter oss, att vi tog oss tid och gav andra kärlek. Jag har aldrig hört någon ångra att man gav sina barn för lite pengar eller för få presenter, eller att man jobbade för lite; men desto fler som ångrat att de jobbade för mycket och hade för lite tid med sina barn när de var små. Så låt oss ge av det som vi alla har: TID och KÄRLEK.

Välkommen Mattias Jönsson!

Mattias började sin tjänst som kyrkogårdsföreståndare under sommaren.

MATTIAS JÖNSSON

FÖRSAMLINGSBLADET är en gruppårsändelse till hushållen i Tölö och Älvsåkers församlingar. Tidningen ges ut av Tölö-Älvsåker pastorat.

Ansvarig utgivare:
Kyrkoherde Per Jönsson

Omslag: Sandrine Bahati
Foto: John Eliasson

Produktion: Kyrkbyrån

Tryck: Sandstens tryckeri 2023

TÖLÖ-ÄLVSÅKER PASTORAT

Pastorexpeditionens öppet- och telefontider: måndag-fredag kl 9-12.

Adress: Smidesvägen 34, 434 40 Kungsbacka

Telefon: 0300-43 40 00

E-post: tolo.pastorat@svenskakyrkan.se

Webb: www.svenskakyrkan.se/tolo

TÖLÖ KYRKA

Adress: Smidesv. 34, 434 40 Kungsbacka

VARLAKYRKAN

Adress: Bäckmans Gård 66, 434 35 Kungsbacka

ÄLVSÅKERS KYRKA

Adress: Kyrkobolsv. 7, 434 96 Kungsbacka

ADMINISTRATION OCH KYRKOGRD

Magnus Stensson, adm chef: 0300-43 40 03

Mattias Jönsson, kyrkogårdsfrågor: 0300-43 40 70

PRÄSTER OCH DIAKONER

Per Jönsson, kyrkoherde: 0300-43 40 04

Anders Ingmår, komminister: 0300-43 40 51

Tuija Nilsson, komminister: 0300-43 40 31

Ingela Bertilsson, diakon: 0300-43 40 33

Sofia Carlsson, diakoniassistent: 0300-43 40 56

Afrikaminnen

SOPPLUNCH MED PROGRAM. Birgitta Gens berättar om sina år på missionssjukhus i Sydafrika/Zimbabwe. Soppa 40 kr. Anmälan senast 18 sept till Sofia Karlsson, tel 0766-23 40 56.

Tors 21 sept kl 12-14 i Älvsåkers församlingshem

Konfa 23/24

DET HANDLAR OM LIVET! Konfirmandtiden kan se ut på olika sätt. Vissa grupper åker på läger, andra ses på kvällar eller helger. Hitta gruppen som passar bäst för dig! Info och anmälan på hemsidan eller via qr-koden.

www.svenskakyrkan.se/tolo/konfirmand-2023/24

FOTO: LISA LINDH

NPF-café

DU ÄR INTE ENSAM. Är du anhörig till barn eller unga med en neuropsykiatrisk diagnos eller liknande svårigheter? Träffa andra i samma situation, fika, prata och dela tankar om livet och vardagen. Samarr med Kungsbacka-Hanhals församling.

Onsdag 30 aug, 27 sept, 25 okt, 22 nov kl 18-20 i Varlakyrkan

Livet och sorgen

HAR DU FÖRLORAT NÅGON NÄRA? Varje människas sorg är unik, men det kan hjälpa att möta andra i samma situation. Enkel gemenskap med fika och samtal. Sex tillfällen varannan onsdag. Anmälan senast 10 sept: Ingela Bertilsson, tel 0766-23 40 33.

Start ons 20 sept kl 16.30-18.30 i Tölö församlingshem

Dop

LIVETS FÖRSTA FEST Alla är välkomna att döpas – barn, unga och vuxna. I dopet får vi ett löfte om att Gud alltid har omsorg om oss. Det är en vacker och glad tradition, som bjuder in till gemenskap. Är du intresserad och vill du veta mer? Kontakta Tuija Nilsson, tel 0300-43 40 31.

Föräldraledig i höst?

KYRKANS ÖPPNA FÖRSKOLA. Vi leker, sjunger och fikar tillsammans. 0-6 år med vuxen. Ingen anmälan. Mån kl 13-15 i Tölö församlingshem. Start 14 aug. Lunch finns på plats. Tis kl 10-12 i Varlakyrkan. Start 15 aug. Tors kl 9.30-11.30 i Älvsåkers församlingshem. Start 7 sept.

FOTO: GABRIELLA BRÄNNÉN

FOTO: EVELINA GRÖNLUND

Sandrine Bahati såg i en dröm att hon skulle hjälpa andra. Nu verkar drömmen ha slagit in.

Brännbollskväll i Älvsåker och Johannes Hallberg förklarar reglerna på flera språk. Det blir många glada skratt.

Sandrine vill ge tid och kärlek

Som femåring lämnade hon Kongo Kinshasa på grund av kriget och har inte sett sin pappa sen dess. Efter nio år i Uganda kom hon till Kungsbacka i december 2020.

– Det var ett mirakel – och kallt! säger Sandrine Bahati 17 år.

SANDRINE HAR LÄTT till skratt. Hon bubblar när vi hörs på telefon.

– Jag har fått en cykel idag! säger hon och skrattar, oh my God! Hon fick köpa den billigt av en vän som kommer från Tanzania. Sandrine har många vänner, trots att hon inte bott så länge i Kungsbacka.

– Ja, jag har många vänner – i kyrkan, i skolan, lite överallt. Förra året hade jag en fantastisk klass. När vi gick ut nian kunde jag inte vara med på festen och middagen, det kostade för mycket. Då bjöd mina vänner mig. De hämtade mig i bil och betalade festen och biljetten. Då grät jag.

Sandrine förstår och talar svenska, men förklarar gärna på engelska. Hon läser på introduktionsprogrammet IM, för att komplettera sina betyg och bli behörig till gymnasiet.

– Jag vill bli arkitekt. Om jag studerar hårt kan jag börja på tekniskt gymnasium om ett år. Jag har nu godkänt i åtta ämnen från högstadiet, jag behöver fyra till.

Bra gjort av någon som bott mindre än tre år i Sverige. I Uganda

gick hon ungefär fem år i skolan.

– Vi hade inte råd med skolavgifterna, förklarar hon enkelt. Inte alltid med mat heller, vi var ofta hungriga.

– När vi bodde i Uganda såg jag i en dröm att jag skulle hjälpa andra, leda barn och så. Jag tänkte ”hur ska jag kunna hjälpa dem när jag inte kan hjälpa mig själv? Jag är flykting, har inga pengar, jag kan ju inte ...” Jag pratade med min mamma som sa: Bara tro så kommer du att få se ...

Efter nio år i Uganda utvaldes familjen av FN:s flyktingorgan UNHCR till kvotflyktingar, med vidarebosättning i Sverige.

Hur var det att komma till Sverige?

– Det var ett mirakel. Och det var kallt. My God, mamma sa till min lillebror: ”ta på vantar, ta på vantar, annars fryser du ihjäl!” Det var under corona, många flyg var inställda, när vi klev på planet sa vi: ”händer det här på riktigt?” Vi hade aldrig flugit förr.

På flygplatsen, Landvetter, möttes vi av en man från kommunen. Han hette Benjamin, som min lillebror. Alla vi mötte var så snälla och vänliga. De tog med oss och vårt bagage

till vår första bostad i Kungsbacka. Vi ber till Gud för dem, så fina och hjälpsamma människor!

– Min äldre syster började skolan först och 2021 började jag åttan i Varlaskolan – då kunde jag ingen svenska. I Uganda pratade vi engelska i skolan och hemma pratar vi nu fem olika språk! Svenska, engelska, luganda, swahili och ett annat afrikanskt språk.

Sandrine har vuxit upp med sin mamma och sex syskon. Hon har inte träffat sin pappa sedan hon var fyra eller fem år.

– Vi ber till Jesus för honom och hoppas att han lever så att vi får ses igen.

För Sandrine och hennes familj är Gud en självklar del av livet. Hon återkommer ofta till det. Idag känner hon sig hemma både i Pingstkyrkan och i Svenska kyrkan.

– Jag leder en barnkör och söndagsskola och så. Jag har inte mycket pengar, men jag kan hjälpa andra. Ge människor tid och kärlek, vara med dem, vara vänlig, be för dem.

Drömmen hon hade i Uganda verkar ha slagit in.

Sandrine vill bli arkitekt. Hon fokuserar på skolan och hoppas komma in på tekniskt gymnasium om ett år.

I Sverige säger många att de inte tror på Gud, vad tänker du om det?

– Det stämmer inte, tänker jag! Många känner till Jesus, vet om Bibeln, men de ger den inte tid. De tar ingen tid med Jesus. När vi hade prov i skolan tog vi varandras händer, tio tjejer och bad till Jesus för provet. Och det gick bra! Man måste våga prata om honom!

Andra skillnader mellan Uganda och Sverige?

– Tiden, säger Sandrine och skrattar. Du vet i Afrika är tiden inte så viktig, det är den här. Man kommer i tid – och jag älskar det!

Sandrine gillar idrott och har provat flera sporter sedan hon kom till Sverige: basket, fotboll, karate, simning, volleyboll. I Uganda spelade hon netball, som liknar basket. Nu fokuserar hon på skolan och går på gym. Hon älskar musik och dans.

Namnet Sandrine betyder mänsklighetens beskyddare.

– I Kongo samlas närmaste släkten och bestämmer barnets namn. Mamma tyckte att jag skulle heta Sandrine och det gillade mina morbröder och de andra, säger hon och ler. När jag döptes fick jag Elisabeth som dopnamn också.

När vi ses bor Sandrine med sin familj i flyktingboende på Alléskolan i Kungsbacka. Hon klagar inte, men hoppas att familjen snart ska hitta en egen lägenhet att hyra.

– Mamma är så glad och tacksam att vi är här. Hon ber för Sverige, för kommunen.

Ikväll är det ungdomsgrupp i Älvsåker. Hit välkomnas särskilt tidigare konfirmander och sedan några månader kommer även många nysvenska ungdomar. Sandrine är den sammanhållande länken för många.

– Kommer hon så kommer minst tio till som hon har kontakt med, säger Johannes Hallberg, pedagog som håller i kvällen tillsammans med

Albin Hamresand, Ung resurs i Älvsåkers församling. Johanna Schau, som också är ledare, är ledig idag.

– Vi ses på onsdagskvällar, berättar Johannes. Det är drop in och vi börjar med mat eller fika, sen någon gemensam aktivitet och en frivillig andakt som avslutning.

På grillen ligger både kycklingkorg och vegetariska hamburgare. Killarna och tjejerna hugger in på maten, skrattar och testar en del spel och utrustning som ligger framme. Flera av dem kommer från afrikanska länder, några även från Afghanistan. Några har bott i Sverige i många år och pratar flytande svenska, andra kom nyligen hit.

– Det här blir lite som en förlängning av Språkcaféet som vi har på måndagar, säger Johannes. Det blir en väldig blandning av olika språk och ungdomarna vill förstås lära sig svenska.

En utmaning som snart blir tydlig när han och Albin instruerar hela gänget, som ska spela brännboll för första gången. *Dela lag, lyra, brännare, koner, varva* och *utebränd* är inga vardagsord direkt och vad heter de på engelska – eller franska? Många skratt och några missförstånd senare är spelet i full gång utanför Älvsåkersskolan.

Under juli och augusti har ungdomsgruppen uppehåll.

– I början av september kör vi igen! berättar Johannes. Det här är fantastiskt roligt och meningsfullt och en jättefin möjlighet även för våra svenska ungdomar att träffas och ha kul. Det finns så mycket glädje i den här gruppen! När vädret tillåter är vi utomhus, annars är vi i samlingshemmet, där finns både biljard, pingis och annat att samlas kring.

– De här är så bra, säger Sandrine, som hamnat mitt i brännbollsyran på gräsmattan. Hit kan man komma på onsdagar, få slappna av och bara ha det bra!

TEXT: CECILIA SUNDSTRÖM
FOTO: JOHN ELIASSON

Gudstjänst i kyrkan

SÖNDAG OCH VARDAG. Vi firar gudstjänst i Tölö kyrka och Älvsåkers kyrka söndag kl 11. Lovsångsmässa i Älvsåkers kyrka med bibelsamtal efteråt, onsdag kl 18.30 (jämn vecka). Start 6 sept. Mässa i Taizéton i Varlakyrkan onsdag kl 18 (ojämn vecka). Start 13 sept. Mer info på hemsidan.

Bibelsamtal

LECTIO DIVINA
Har du frågor och tankar kring livet och tron och vill dela dem och erfarenheter med andra? Onsdagar jämna veckor.
Start onsdag 6 sept kl 19.15
Älvsåkers församlingshem

SÖNDAGSSAMTAL
Vi delar frågor kring söndagens tema, texter och predikan. Efter gudstjänsten kl 11.
Söndag 3 sept, 1 okt, 19 nov och 17 dec Tölö kyrka

SPRÅKCAFÉ. Vi fikar, umgås och pratar svenska. Kaffe, te och smörgås. Lekrum för barnen. Start 5 sept.
Måndagar kl 18-19.30
Älvsåkers församlingshem

CAFÉGEMENSKAP I ÄLVSÅKER. Andakt, färdigbredda smörgåsar och kaffe.
Torsdagar kl 12-14
Älvsåkers församlingshem

TISDAGSTRÄFFEN
Gemenskap med lunchandakt, lättare lunch, kaffe och kaka.
Tisdagar kl 12-13.30
Varlakyrkan

FAIRTRADE LUNCH
Ekologiskt, rättvisemärkt och hemlagat i mysig miljö, 60 kr. Start 8 sept.
Fredagar kl 12-14
Tölö församlingshem

SJUNG I KÖR! I Tölö, Varla och Älvsåker finns flera olika körer för dig som gillar att sjunga. Skanna QR-koden och läs mer!

VAD HÄNDER I HÖST?
Håll koll på allt som händer.
Följ oss på Facebook:
"Tölö Älvsåker pastorat"

LÄS, REFLEKTERA, SAMTALA
Vi väljer en intressant bok och ses 1 gång/mån. Vill du vara med? Ingela Bertilsson, 0766-234033.
Mån 18 sept, 30 okt, 27 nov, 18 dec kl 14-16 i Varlakyrkan

MÅNDAGSPROMENADEN
Samling: utanför Stenblommans vårdcentral. Avslutas vid Varlakyrkan. Efteråt finns möjlighet att stanna på en kopp kaffe/te.
Måndagar kl 13

– Löknarna ska i jorden och nu är tiden perfekt för att gräva, säger Therese Ek, vaktmästare som delar med sig av tips inför hösten. Hon är stolt över miljön på Tölös och Älvsäkers kyrkogårdar.

Dags att planera och plantera!

– Hösten är en perfekt tid för projekt, att gräva och plantera nytt, precis som hemma i trädgården, säger Therese Ek, vaktmästare.

I STORA KRUKOR

planterar Therese och kollegorna alunrot, prydnadskål och vinterbär. Växter som får ersätta de sommarblommor som snart gjort sitt. De kompletterar med flerårig ljung, även om den bara ska stå en säsong.

– Den är mycket tåligare än den ettåriga, förklarar hon.

– Även prydnadskål och höstaster är fina, men de står sig bara till den första frosten, säger Therese.

Hon har jobbat på kyrkogården i drygt 20 år, sedan hon började som sommarjobbare. Mycket har hänt sedan dess.

– Kyrkogården har blivit mer av en egen ”bransch”, ungefär som parker. Förr var den något man förvaltade. Nu finns ett annat driv, att utveckla och förnya, man pratar biologisk mångfald och så vidare. Det är roligt!

I höst blir det fler tulpanlökar i jorden igen, trots rådjuren.

– Vi testade att plantera en rabatt i höstas, och sprutade färfett på tulpanerna när de kom upp. Det verkar fungera. Vi gör samma med penséerna och sprutar vid flera tillfällen. Annars är snödroppar, påsk- och pingstliljor säkra kort. Allium äts inte heller av rådjuren.

Årets stora högtid på kyrkogården är förstas allhelgonahelgen. Då är gravarna smyckade med granris och många anhöriga kommer för att tända ljus och lyktor. Therese och hennes kollegor finns på plats och bjuder på korb med bröd. Det finns även möjlighet att pyssla ihop en gravdekoration.

– Det är populärt, bland både vuxna och barn.

Apropå smyckade gravar passar Therese på att påminna om att inte lämna kvar lyktor och vaser som inte används, på kyrkogården.

– Många stoppar in saker bakom gravstenen tills vidare, men det ser stökigt ut och hindrar oss i vårt arbete. Det är viktigt att det ser prydligt ut, inte minst för ”grannarna” som har gravar intill. Det har blivit vanligare med gravar som inte sköts

om och vi får in klagomål på det.

– Man kanske bor långt bort eller har tagit över en grav efter någon annan, utan möjlighet att ta hand om den. Hör då av er till oss i stället, säger Therese, vi hjälper gärna till och kan ge ett kostnadsförslag.

Hon gillar sitt jobb och får utlopp för sin kreativitet i planering och skissande.

– Min tanke är att vi jobbar och gör fint för de anhöriga. Bygger rum och miljöer, som en park dit de kan komma och sitta i lugn och ro. Dessutom är de kanske ledsna. Vi vill göra extra fint för dem, det blir som ”grön rehab”.

Nästan dagligen får de beröm för sitt arbete, får höra att kyrkogården blivit så fin. Therese märker att många nu strosar igenom kyrkogården i stället för att gå runt den. Hon ser även människor som stämt träff för att sitta och prata i den vackra miljön.

– Det är fantastiskt! Jag jämför ofta och söker inspiration på andra ställen, men jag är väldigt stolt över våra kyrkogårdar i Tölö och Älvsäker!

TEXT: CECILIA SUNDSTRÖM

FOTO: JOHN ELIASSON